

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında:

**DOĞAL ÇİÇEK SOĞANLARININ ÜRETİMİ, DOĞADAN TOPLANMASI VE İHRACATINA İLİŞKİN YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; doğada bulunan soğanlı bitki türlerinin korunması amacıyla tohum, soğan veya diğer aksamının doğadan toplanması, üretilmesi, hasadı, depolanması ve ihracatına yönelik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, doğada bulunan veya bulunmadığı halde doğal çiçek soğanları olarak tanımlanan soğanlı, yumrulu, pençeli ve rizomlu bitki türlerini kapsar.

(2) Herhangi bir ıslah yöntemiyle ıslah edilmiş ve doğal türlerinden farklılaştırılmış olan çiçek soğanlarını kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 2 nci ve 7 nci maddeleri, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 17 nci maddesi ve 27/4/1996 tarihli ve 96/8125 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile taraf olunan Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ana depo: Bünyesinde iklim odaları, temizleme, kurutma, boylandırma ve ilaçlama ile ilgili alet ve ekipmanlarına sahip özel depoyu,
- b) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- c) Bitki pasaportu: Bitki sağlığı ile ilgili 12/1/2011 tarihli ve 27813 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelikte belirlenen bitki sağlığı standartlarının ve özel şartların karşılandığını gösteren, çeşitli bitki ve bitkisel ürünler için standart hale getirilmiş, Bakanlıkça belirlenen usullere uygun olarak hazırlanan ve Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilenler tarafından düzenlenen resmi etiketi veya belirli ürünler için Bakanlıkça kabul edilen etiket dışındaki işareti,
- ç) BÜGEM: Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü,
- d) CITES: Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeyi,
- e) Danışma Komitesi: Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde belirtilen kuruluş temsilcilerinden oluşan komiteyi,
- f) Diğer aksam: Doğal çiçek soğanlarının sürgün başları, yaprakları ve çiçekleri gibi organlarını,
- g) Doğal çiçek soğanı: Herhangi bir ıslah yöntemiyle ıslah edilmiş ve doğal türlerinden farklılaştırılmış olan çiçek soğanları hariç, doğada bulunan bazı bitki türlerinin yumru, rizom, pençe ve soğanlarını,
- ğ) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu: Konu ile ilgili araştırmacı ve bilim adamlarından Bakanlıkça oluşturulan komisyonu,
- h) Firma: Bakanlıkça belirlenen doğal çiçek soğanı türlerini doğadan toplayarak veya üreterek yurtdışında pazarlayan kuruluşu,
 - 1) Hasat: Kontrol altında üretilen doğal çiçek soğanlarının uygun zamanda ve uygun teknik ile yetiştirildiği alanlardan toplanmasını,
 - i) İl müdürlüğü: İl gıda, tarım ve hayvancılık müdürlüğünü,
 - j) Kontenjan: Bakanlıkça ilan edilen türler için belirlenen toplam kotanın, ihracat yeterliliği almış firmalara kg veya adet olarak tahsis edilen miktarlarını,
 - k) Kota: Bakanlıkça ilan edilen, Türkiye’den yıllık olarak ihraç edilebilecek türlere ait doğal çiçek soğanlarının kg veya adet olarak azami miktarlarını,
 - l) Operatör: Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmeliğin Ek-1’inde yer alan bitki, bitkisel ürün ve diğer maddeler ile yemeklik patates üretenleri, ithal edenleri, depolayanları ve ticaretini yapanları,
 - m) Ön depo: Doğal çiçek soğanlarının, Teknik Komite tarafından uygun görülen tarihte doğadan toplanmasını müteakip, firmaların ortak kullanımı için bölgesindeki ekolojik şartların sağlanabildiği yakınlıkta tesis edilen ve depo sorumlusu ile il müdürlüğünün kontrolünde tür, miktar ve menşei kayıtlarının tutulduğu ve ana depoya gidinceye kadar ürünün muhafaza edildiği, Bakanlıkça kabul edilen mevkiideki depoları,
 - n) Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği: 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu kapsamında kurulan alt birliği,

- o) Teknik Komite: 10 uncu maddede belirtilen kuruluş temsilcilerinden oluşan komiteyi,
ö) Toplama: Doğa menşeli doğal çiçek soğanlarının toplama planına göre uygun zamanda ve uygun teknik ile doğal ortamından toplanmasını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Doğal Çiçek Soğanlarının Sınıflandırılması

Temini yönünden sınıflandırılması

MADDE 5 – (1) Temini yönünden doğal çiçek soğanları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Türkiye florasında ait olduğu türün ekolojik isteklerinin karşılandığı alanlarda doğal olarak yetişen çiçek soğanları,
b) Tarımsal faaliyet ile üretilmiş çiçek soğanları.

Üretim yönünden sınıflandırılması

MADDE 6 – (1) Üretim yönünden doğal çiçek soğanları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Üretim amacıyla Teknik Komite kararı ve Bakanlığın izni ile doğadan temin edilerek tohum veya üretim materyali elde etmek için yetiştirilen anaç çiçek soğanları,
b) Bakanlık denetiminde anaç çiçek soğanları veya tohumdan temin edilen üretim materyali ile uygun üretim veya çoğaltım teknikleri kullanılarak yapılan tarımsal faaliyet sonucu elde edilen üretilmiş çiçek soğanları.

İhracat yönünden sınıflandırılması

MADDE 7 – (1) İhracat yönünden doğal çiçek soğanları aşağıda belirtilmiştir.

- a) Türkiye’de endemik olan, nesilleri tehlike altında bulunan ve doğadan toplamak suretiyle ihraç edilmesi yasak olan çiçek soğanları,
b) Doğadan toplanması, üretimi, hasadı ve ihracatı kotaya tabi olan çiçek soğanları,
c) Gerçek ve tüzel kişilerin, il müdürlükleri kontrolünde yaptıkları üretim faaliyetleri sonucu elde edilen, ihracatı için yeterlilik koşulu aranmayan ihracatı üretimden serbest olan çiçek soğanları.
(2) Birinci fıkrada yer alacak türler, 8 inci maddede belirtilen hükümlere göre Bakanlıkça belirlenir.
(3) Birinci fıkrada belirtilen tüm çiçek soğanları için bilimsel araştırma amacıyla doğadan araştırma materyali toplanması Bakanlığın iznine tabidir.

(4) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen çiçek soğanlarının üretici veya firma tarafından üretilmesi için doğadan materyal toplanması, Teknik Komite kararı doğrultusunda Bakanlığın iznine tabidir.

(5) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen türler için tapulu arazilerden firma talebine göre il müdürlüğü tarafından tür ve miktar tespiti tutanak ile yapılan çiçek soğanları, anaç çiçek soğanı olarak değerlendirilebilir.

(6) CITES kapsamında olan çiçek soğanları için bu Yönetmelik hükümleri ile birlikte 27/12/2001 tarihli ve 24623 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmenin Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri de uygulanır.

İhracat listesinin ilanı

MADDE 8 – (1) Teknik Komite kararı ile doğadan toplanarak ihracatı yasak olan çiçek soğanlarının cins ve türleri, kotayla sınırlandırılan çiçek soğanlarının cinsleri, türleri, ihracat miktarları ve çevre ölçüleri ile ihracatı üretimden serbest olan çiçek soğanlarının cins ve türleri Bakanlık tarafından her yıl Kasım ayı sonuna kadar belirlenir. Belirlenen miktarlara ilave olarak herhangi bir ek kota verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Organlar ve Görevleri

Danışma Komitesi ve görevleri

MADDE 9 – (1) Danışma Komitesi, aşağıda belirtilen temsilcilerden oluşur. Komite başkanı, komitedeki temsilciler arasından oy çokluğu ile seçilir. Komitenin sekreteryası BÜGEM tarafından yürütülür.

<u>Kuruluşun Adı</u>	<u>Temsilci Sayısı</u>
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü	2
Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu	7
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü	1
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü	1
Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)	1
Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	1
Jandarma Genel Komutanlığı	1
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Genel Müdürlüğü)	1
Ekonomi Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü)	1
Bakanlıkça belirlenen İl Müdürlükleri	Birer kişi
Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliği	1
Yeterlilik sahibi firma temsilcileri	Birer kişi

(2) Danışma Komitesi, Bakanlığın çağrısı üzerine yılda en az iki defa üye tam sayısının en az yarısından bir fazlası ile toplanır.

(3) Doğanın korunması temel hedefi ile doğal çiçek soğanlarının, hem doğadaki varlığının sürdürülmesi, hem de ülke ekonomisine katkı sağlayacak şekilde değerlendirilmesi amacıyla Teknik Komiteye tavsiyelerde bulunur.

(4) Danışma Komitesi kararları tavsiye niteliğinde olup, bu kararlar Teknik Komitenin görüşüne sunulur.

Teknik Komite ve görevleri

MADDE 10 – (1) Teknik Komite, aşağıda belirtilen temsilcilerden oluşur. Komite başkanlığı BÜGEM Genel Müdürü veya Genel Müdür Yardımcısı, Komite sekreteryası ise BÜGEM tarafından yürütülür. Gerekli hallerde Bakanlık tarafından uygun görülen ilgili kuruluş ve kişiler Teknik Komiteye oy hakkı olmaksızın katılımcı olarak çağrılır.

<u>Kuruluşun Adı</u>	<u>Temsilci Sayısı</u>
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü	2
Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu	7
Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)	1
Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	1
Ekonomi Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü)	1

(2) Teknik Komite, Bakanlığın çağrısı üzerine yılda en az iki defa ve en az yedi üye ile toplanır. Görevleri ise aşağıda belirtilmiştir.

a) Gelen görüş, öneri, rapor ve sonuçlanan araştırmaları değerlendirmek,

b) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen doğadan toplanarak ihracatı yasak olan çiçek soğanlarının cinslerini, türlerini ve yasaklama nedenlerini belirlemek,

c) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kotayla sınırlandırılan çiçek soğanlarının cinslerini, türlerini, miktarlarını ve çevre ölçülerini belirlemek,

ç) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kotayla sınırlandırılan çiçek soğanları için toplama takvimini oluşturmak,

d) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen ihracatı üretimden serbest olan çiçek soğanlarının cinslerini ve türlerini tespit etmek,

e) Firmaların ihracat kontenjanlarını belirlemek,

f) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen çiçek soğanlarının üretimi için doğadan materyal toplanması ile ilgili karar vermek,

g) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu ve Danışma Komitesi tarafından alınan diğer kararları incelemek ve uygun bulduklarını karara bağlamak.

(3) Teknik Komitede kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oyu yönünde karar alınır. Bu kararlar Bakanlığa sunulur. Bakanlıkça uygun görülen kararlar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur. Kararlar, uygun görülmediği takdirde tekrar görüşülmek üzere Teknik Komiteye iade edilir.

Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu ve görevleri

MADDE 11 – (1) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu; CITES bilimsel mercii olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun önerdiği üç temsilci, üniversitelerin ziraat fakültelerinden üç temsilci ve Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğünden bir temsilci olmak üzere Genel Müdürlük tarafından kurulur. Komisyonun çalışma süresi beş yıldır. Üyelerden bir veya bir kaçının ayrılması durumunda Komisyon yeniden oluşturulur. Komisyon üyeleri kendi aralarında bir başkan seçerek bir ay içinde Bakanlığa bildirir. Komisyon başkanı komisyon üyelerini temsile yetkilidir.

(2) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu başkanın çağrısı veya en az dört komisyon üyesinin teklifi üzerine yılda en az bir kez toplanır. Toplantı sonunda alınan kararlar, komisyon tarafından Bakanlığa bildirilir. Görevleri ise aşağıda belirtilmiştir.

a) Doğada ve firmaların üretim alanlarında yaptığı inceleme sonuçlarına göre, 7 nci maddede belirtilen çiçek soğanlarının cinslerini ve türlerini belirleyerek Teknik Komiteye tavsiyede bulunur.

b) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının, miktarlarını, toplama bölgelerini, toplama zamanlarını ve çevre ölçülerini tespit eder ve gerekli raporu hazırlayarak Teknik Komiteye sunar.

c) Toplama alanlarını inceler ve firmaların toplama planlarını değerlendirerek uygun gördüklerini onaylar.

ç) Firmaların üretim faaliyetlerini denetler, üretim ile ilgili tavsiyelerde bulunur ve Bakanlığa bilgi sunar.

d) Yabancı ülkelerin benzer kurulları ile gerekli koordinasyonu sağlar, CITES kapsamındaki faaliyetlere katılır ve bu konuda Bakanlığın, Danışma Komitesini ve Teknik Komiteyi bilgilendirir.

e) Bakanlığın ve Teknik Komitenin vereceği diğer görevleri yapar.

(3) Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonunda alınan kararlar tavsiye niteliğinde olup bu kararlar Teknik Komitenin görüşüne sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Firma Yeterliliği

Firmaların ihracat yeterlilikleri

MADDE 12 – (1) Firmaların, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen doğal çiçek soğanlarını ihrac edebilmesi için yeterlilik sahibi olmaları gerekir.

(2) Firmaların yeterlilik şartları aşağıda belirtilmiştir.

- Anaç çiçek soğanı parselleri dahil en az 5 dekar üretim alanına sahip olması veya kiralaması,
- Ana deposunun bulunması,
- Operatör kaydının olması,
- Süs Bitkileri Üreticileri Alt Birliğine üye olması,
- Firmada üretim ve pazarlama konularında ihtisaslaşmış en az bir teknik personel istihdam etmesi.

Yeni kurulacak firmaların yeterliliklerinin tespiti

MADDE 13 – (1) Firma yeterlilik için, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen doğal çiçek soğanı türlerini ihrac etmek üzere 12 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hususları belgeleyen bir dosya ile Bakanlığa başvurur.

(2) Başvuruda bulunan firmaların yeterlilikleri, Teknik Komitenin kararı ve Bakanlığın görevlendirmesi ile geçici olarak oluşturulacak Bilirkişi Kurulu tarafından yerinde yapılan inceleme sonucunda tespit edilir.

(3) Bilirkişi Kurulu aşağıda belirtilen temsilcilerden oluşur.

<u>Kuruluşun Adı</u>	<u>Temsilci Sayısı</u>
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü	2
Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu	2
İlgili il müdürlüğü	1

(4) Bilirkişi Kurulu, Bakanlıkça görevlendirildikten sonra en geç bir ay içerisinde gerekli incelemeyi yaparak raporunu hazırlar. Bu rapor, Teknik Komitenin bir sonraki toplantısında görüşülmek üzere BÜGEM'e iletilir. Teknik Komitede alınan karar, Bakanlık tarafından değerlendirilerek sonuç ilgililere bildirilir.

(5) Firmanın yeterlilik alabilmesi için 12 nci maddenin ikinci fıkrasında yer alan şartları sağlaması gerekir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doğal Çiçek Soğanlarının İhracat Esasları

Doğadan çiçek soğanı elde edilmesi

MADDE 14 – (1) Kotayla sınırlandırılan doğal çiçek soğanları için, Teknik Komitenin onayladığı kontenjan ve toplama takvimine göre, firmalar toplama planı hazırlar. Toplama planları hazırlanırken Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü verileri de dikkate alınır. Toplama planı, Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu Başkanına veya başkanın yetki verdiği üyeye onaylatılır ve BÜGEM'e gönderilir. Bu plan Teknik Komite kararlarına uygun ise, Bakanlık tarafından ilgili kuruluşlara duyurulur. Devlet ormanlarından elde edilecek doğal çiçek soğanları için o mahallin Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilatından, devlet ormanları dışında kalan yörelerden toplanan çiçek soğanları için de, il müdürlüğünden Menşei Belgesi alınır.

(2) Firma, toplama planındaki alanların her biri için bir bölge temsilcisi belirler veya kendini bölge temsilcisi olarak tayin eder. Firmanın, bölge temsilcisi belirlemesi durumunda, firma ile bölge temsilcisi arasında yapılan sözleşme BÜGEM'e gönderilir. BÜGEM, belirlenen bölge temsilcilerinin isimlerini Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü ve ilgili il müdürlüklerine iletir. Bölge temsilcisi, kendi bölgesindeki doğadan toplamalardan sorumludur ve bölgesi dışında kalan alanlardan toplama yapamaz.

(3) İhracat amacıyla doğadan toplanacak çiçek soğanlarının, toplama bölgelerine göre Bakanlıkça belirlenen ve firmalar tarafından ortak kullanılan bir ön depodan geçirilmesi zorunludur. Ön depo tutanakları, BÜGEM tarafından ihracat aşamasında firmalardan istenir.

(4) Doğadan toplanan çiçek soğanlarının ihracat boyunda olmayan elekaltı materyali, firmalar tarafından doğaya kazandırılmak üzere toplama yapılan bölgeye dikilir.

(5) Milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı, tabiatı koruma alanları, muhafaza ormanları, yaban hayatı koruma ve yaban hayatı geliştirme sahaları gibi alanlardan doğal çiçek soğanı toplanması yasaktır.

(6) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının üretimi için, doğadan üretim materyali toplanmasına izin verilmez.

Üretim alanlarından çiçek soğanı hasadı

MADDE 15 – (1) Firma, kendi üretim alanında üretim yapacağı her bir tür için, anaç çiçek soğanlarına türlere göre Bakanlık denetiminde belirli bir alanı ayırması gerekir. Anaç çiçek soğanları parselinden temin edilen üretim materyali ile yapılan üretimden çiçek soğanı elde edilebilir.

(2) Üretim alanlarından çiçek soğanı elde edilebilmesi için, ekim, dikim, vejetasyon, üretim ve hasat aşamalarında il müdürlükleri tarafından kontrol ve denetleme yapılır. Üretim alanları ayrıca Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonunun denetimine tabidir. Hasat, firma tarafından yapılacak hasat programına göre, il müdürlüğü denetiminde gerçekleştirilir. İl müdürlüğünce firmaya, elde edilen çiçek soğanlarının üretim olduğunu belirten onaylı

Hasat Belgesi verilir. Bitki pasaportuna tabi türler için, ürünün başka bir ilde gönderilmesi, başka bir ilde depolanması veya başka bir ilden ihracatının gerçekleşmesi durumunda Bitki Pasaportu, Hasat Belgesi ile birlikte verilir. Ekim dikim raporu olmayan üretim alanlarından hasat edilen çiçek soğanları için Hasat Belgesi düzenlenmez.

(3) Firma, doğal çiçek soğanı üretimi yapacağı çiftçi ile sözleşmeli üretim mevzuatı çerçevesinde bir sözleşme yapar ve bu sözleşmenin bir örneğini ilgili il müdürlüğüne ve BÜGEM'e gönderir. Sözleşme yapılmamış alanlar için firma adına ekim dikim belgesi ile Hasat Belgesi düzenlenmez.

İhracat

MADDE 16 – (1) 7 nci maddede belirtilen doğal çiçek soğanlarından bilimsel amaçla toplanan materyalin ihracatı, Teknik Komite kararı doğrultusunda Bakanlığın izni ile yapılır.

(2) 7 nci maddede belirtilen doğal çiçek soğanlarının diğer kısımlarının ihracatı, Teknik Komite kararına göre il müdürlüğünün izni ile yapılır.

(3) İhracat yeterliliğine sahip olan firma, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen doğal çiçek soğanlarının ihracatını, Yönetmelikte belirtilen esaslara göre yapar.

(4) Firma, gerçekleşen ihracat ile ilgili fatura, çekli listesi ve gümrük çıkış beyannamesinin birer örneğini her yıl Aralık ayı sonuna kadar topluca BÜGEM'e gönderir. Elektronik gümrük beyannamesinde ise, firma beyannamedeki bilgileri BÜGEM'e sunar. Firmanın bu belgeleri veya bilgileri göndermemesi durumunda gönderilmeyen yıla ait veriler kontenjan hesabına dahil edilmez.

(5) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının ihracatı için firmanın yeterlilik sahibi olma şartı aranmaz. Bu türlerin il müdürlükleri tarafından üretim alanlarında, dikim, vejetasyon ve hasat aşamalarının kontrol edilmesi kaydıyla ihracatına il müdürlüğünce izin verilir.

(6) Türkiye'de herhangi bir ıslah yöntemiyle ıslah edilmiş ve doğal türlerinden farklılaştırılmış olan çiçek soğanlarının ihracatı, il müdürlüklerinden alınacak ihracat izni ile serbesttir.

Firmaların ihracat kontenjanlarının tespiti

MADDE 17 – (1) Teknik Komite tarafından tespit edilen firmaların ihracat kontenjanları, Bakanlığın onayından sonra kesinleşir.

(2) İhracat yeterliliğine sahip firmaların o yıla ait toplam kontenjanları, üçüncü fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen hükümlerin birbirlerinden bağımsız olarak değerlendirilmesi sonucu elde edilen puanların toplanması ile belirlenir.

(3) Puanlar, firmaların BÜGEM'de bulunan son üç yıllık verileri esas alınarak aşağıdaki yöntemle hesaplanır.

a) İhracat ve pazarlama durumu: 40 puan, (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilmiş olan hususların her biri için 20'şer puan üzerinden hesaplanır. Hesaplama sonucu her bir firmanın ihracat puanı ve ihracat gelir puanı belirlenir.

1) Soğanların adet olarak fiili ihracat miktarı: 20 puan.

2) Soğanların EURO olarak ihracat geliri: 20 puan.

b) Kontenjan oranı: 10 Puan, firmaların son 3 yıllık kontenjanlarının aritmetik ortalamasına göre belirlenir.

c) Üretim puanı: 40 puan, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki türler için geçerlidir. Üretim puanı, aşağıdaki (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen hususların her biri için 20'şer puan üzerinden hesaplanır.

1) Üretilen tür sayısı: Bu puan, tüm firmaların ürettiği tür sayılarının toplamları ile her bir firmanın ürettiği tür sayılarının toplamlarının üç yıllık aritmetik ortalamasına göre dağıtılır.

2) Adet olarak hasat edilen miktar: Bu puan, tüm firmaların hasat ettiği miktarlarının toplamları ile her bir firmanın hasat ettiği miktarlarının toplamlarının üç yıllık aritmetik ortalamasına göre dağıtılır.

ç) Değerlendirme: 10 puan, firmaya ait işletme kapasitesi, organizasyonu, tesis varlığı, tesis ve arazinin amaca uygun kullanımı, firmanın bu Yönetmelik hükümlerine uyumu gibi konular Teknik Komite tarafından değerlendirilerek firma bazında puan verilir.

(4) 8 inci madde uyarınca Bakanlıkça belirlenen ihracat listesinde yer alan cins ve türlerden, her bir firma tarafından ihraç edilebilecek çiçek soğanlarının dağılımı, bu puanlama sonucunda belirlenen orana göre yapılır.

(5) Yapılan değerlendirme sonucu hazırlanan kontenjan tablosu, firmalara ve ilgili kuruluşlara Bakanlıkça duyurulur.

(6) Yeni başvuran ancak yeterlilik alamayan firmaya kontenjan verilmez. Yeterlilik alan firma ise, bir sonraki yıl kontenjan almaya hak kazanır. Yeterlilik alan yeni firmanın başlangıç puanı iki olarak belirlenir. Firma daha sonraki yıl için üçüncü fıkrada belirtilen hesaplama katılır. Firmanın puanı, hesaplamada iki puandan düşük çıkması durumunda, puan iki olarak belirlenir.

İhracat izninin verilmesi

MADDE 18 – (1) Firma, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının ihracat izni için; Menşei ve Hasat Belgeleri, doğadan toplanan çiçek soğanlarına ilişkin öndepo tutanakları ve CITES kapsamındaki türlerde Bakanlık adına BÜGEM tarafından düzenlenen CITES belgesi ile BÜGEM'e başvurur. Uygun görüldüğü takdirde üç suret ihracat izni düzenlenir. Bir sureti BÜGEM'de kalmak üzere, bir sureti firmaya ve bir sureti ihracatın yapılacağı il müdürlüğüne gönderilir.

(2) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen çiçek soğanlarının üretimine ilişkin il müdürlüğünce yapılan kontrollerden sonra il müdürlüğü tarafından Hasat Belgesi düzenlenir. Hasat Belgesine istinaden ihracat izni il müdürlükleri tarafından verilir. Bu maddede belirtilen ve CITES kapsamına giren türler için, CITES Belgesi Bakanlık adına BÜGEM tarafından onaylanarak ihraç izinleri verilir.

(3) İhraç izni alan firma, ihracat için yüklemenin yapılacağı ilin, il müdürlüğüne başvurur.

(4) İhraç edilecek çiçek soğanlarının miktarları ve fiziki denetimleri ile bitki sağlığı kontrolleri il müdürlüğü tarafından yapılır.

(5) İl müdürlüğü, tür tespitinde tereddüt yaşadığı durumlarda, Doğal Çiçek Soğanları Uzman Komisyonu ve Araştırma Kuruluşlarından teknik yardım alır.

ALTINCI BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Kontenjan devri

MADDE 19 – (1) Yıllık kontenjanlar firmalar arasında devredilemez.

Büyütme çiçek soğanları

MADDE 20 – (1) Doğa kaynaklı olup, ihraç edilemeyen ancak Bakanlıkça belirlenen ihraç boyuna getirilmesi amaçlanan çiçek soğanlarının uygun alanlara dikilmesi ile elde edilen büyütme çiçek soğanları, üretilmiş çiçek soğanı olarak tanımlanamaz. İhracatı ile ilgili değerlendirme Teknik Komite tarafından yapılır.

İthalat ve yeniden ihracat

MADDE 21 – (1) Doğal çiçek soğanlarının ithalatı ile ilgili esaslar Teknik Komitenin görüşleri doğrultusunda Bakanlıkça belirlenir.

(2) Doğal çiçek soğanlarının yeniden ihraç amacıyla ithalatına, dahilde işleme veya geçici ithalat rejimleri kapsamında Bakanlıkça izin verilebilir.

Ücretler

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında CITES Ek listelerinde yer alan türlere ilişkin CITES Belgesinin Bakanlık tarafından onaylanması ücrete tabidir. Ücretler, 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre, hizmeti veren kuruluşun döner sermaye işletmesi hesabına peşin olarak yatırılır.

İdari yaptırımlar

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen hususlardan herhangi birine uymadığı veya toplama planına uymayan toplama yaptığı tespit edilen firmalara, bir sonraki yıl Teknik Komite tarafından 17 nci maddenin üçüncü fıkrasının (ç) bendi kapsamında yaptırım uygulanır.

(2) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çiçek soğanı türlerinin doğadan toplanması, üretimi, hasadı ve ihracatı ile ilgili hususlardan herhangi birine uymadığı tespit edilen firmaya bir sonraki yıl Teknik Komitenin kararına istinaden ilgili türün ihracatı için doğa ve üretim kontenjanı Bakanlık tarafından verilmaz. Firmanın aynı aykırılığı bir sonraki yıl tekrar etmesi durumunda ise takip eden yılda herhangi bir çiçek soğanı türü için doğa ve üretim kontenjanı verilmaz.

(3) CITES kapsamındaki bir türün doğadan toplanması, üretimi, hasadı ve ihracatı ile ilgili firma tarafından herhangi bir aykırılık söz konusu olursa, firmaya bir sonraki yıl tüm CITES türlerinin ihracatı için doğa ve üretim kontenjanı verilmaz.

(4) Doğadan izinsiz ve kaçak toplama yapan kişi veya kuruluşlara, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca işlem yapılır.

(5) İhracat aşamasında gerçeğe aykırı beyanda bulunanlar hakkında 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 12 nci maddesi ve 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesi gereğince işlem yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 24 – (1) 24/8/2004 tarihli ve 25563 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Doğal Çiçek Soğanlarının Sökümü, Üretimi ve Ticaretine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yeterlilik almış firmaların hakları saklı olmakla birlikte yeterlilikleri Bakanlık tarafından kontrol edilir.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.